

Hugo Bouter

De dienst van de gebeden

'(...) maar wij zullen ons houden aan het gebed en de bediening van het Woord.'

'(...) maar door de gemeente werd voortdurend tot God voor hem gebeden.'

Handelingen 6:4; 12:5

'Laten wij dus met vrijmoedigheid naderen tot de troon van de genade, opdat wij barmhartigheid ontvangen en genade vinden tot hulp op de juiste tijd.'

Hebreeën 4:16

1. Algemene kenmerken van het gebed

In het gemeenschappelijk gebed brengt de Gemeente haar afhankelijkheid van God en van Christus tot uitdrukking. Het gebed wordt wel eens 'de adem van de ziel' genoemd, om de absolute noodzaak ervan aan te geven. Zonder te ademen kunnen wij niet blijven leven en zo kan ons geestelijk leven niet standhouden zonder het gebed. Dat geldt voor ons persoonlijk leven, maar ook voor het gemeenschappelijke, gemeentelijke leven.

Het gebed verplaatst ons als het ware in de atmosfeer van Gods tegenwoordigheid. Om in Zijn nabijheid te leven moeten wij voortdurend, aanhoudend bidden. Daartoe hebben wij ook alle reden. In de eerste plaats zijn wij afhankelijke *schepselen*, en wij moeten ons daarvan bewust blijven. Weliswaar zijn wij door Gods genade vernieuwde mensen, maar de zonde woont nog in ons. In de tweede plaats leven wij in een *wereld* die tegen God in opstand verkeert en waarvan Satan de overste is. En in de derde plaats bevinden wij ons in een *schepping* die zucht en die daarom uitzielt naar de verlossing (Rom. 8:19-23). Dat is onze situatie als discipelen van Christus tot het moment van Zijn terugkeer naar deze aarde. Wanneer Hij komt om ons op te nemen in Zijn heerlijkheid, zal het gebed niet meer nodig zijn. Maar nu hebben wij er nog grote behoefte aan. Wanneer wij Gods aangezicht zoeken in het gebed, volgen wij het voorbeeld van Christus Zelf, die Zich tijdens Zijn leven op aarde telkens weer daaraan wijdde. Evenals de discipelen dat deden, mogen wij het Hem – de volmaakte Bidder – vragen: 'Heer, leer ons bidden' (Luc. 11:1).

Het leven van de eerste Gemeente werd gekenmerkt door intensief gebed: 'Zij nu bleven volharden in (...) de breking van het brood en in de gebeden' (Hand. 2:42). Uit de combinatie van deze beide activiteiten, respectievelijk Avondmaalsviering en bidstond, blijkt dat het hier niet gaat om het individuele gebedsleven. Zoals men gezamenlijk het brood brak en de dood van de Heer verkondigde, kwam men ook bijeen tot gebed. Het is aannemelijk dat dit gemeenschappelijk gebed een vast onderdeel van het gemeenteleven vormde en dagelijks plaatsvond, evenals dat gebeurde met de 'broodbreking' (vs. 46). Later vinden we een aanwijzing dat men niet meer dagelijks maar wekelijks samenkwam om brood te breken, en wel op de eerste dag van de week (Hand. 20:6vv.; vgl. Joh. 20:19vv.).

Dat is een van de argumenten om ook wekelijks samen te komen tot gebed (hetzij op de eerste dag van de week, hetzij op een doordeweekse dag), evenals voor een wekelijkse Avondmaalsviering (wel speciaal op de eerste dag van de week, omdat dit de opstandingsdag is). In ieder geval kunnen wij ons niet beperken tot halfjaarlijkse bid- en dankdagen. Dat betekent een enorme verschraving van het gemeenteleven en het is ook in strijd met de grote waarde die elders in het Nieuwe Testament wordt gehecht aan het gemeenschappelijk gebed. Als wij alleen bij het boek Handelingen blijven, is dat reeds duidelijk (Hand. 1:14; 4:24; 6:6; 12:5; 13:3; 20:36; 21:5).

Laten wij dus evenals de eerste christenen volharden in de gebeden en onze bidstonden niet verzuimen. Er zijn telkens weer andere omstandigheden die aanleiding geven tot gebed: bedreigingen van binnen en van buiten, materiële en geestelijke zorgen, het werk van de Heer in binnen- en buitenland, de groei van de Gemeente, etc. De kring van onze gebeden omvat 'alle heiligen' (Ef. 6:18), en zelfs 'alle mensen' (1 Tim. 2:1).

2. Redenen om te bidden

Handelingen 2:42 suggereert een bepaald verband tussen 'de breking van het brood' en 'de gebeden', met andere woorden tussen de Avondmaalsdienst en de bidstond. Er is al vaker op gewezen dat in deze beide samenkomsten de offergedachte centraal staat: de gelovigen komen als priesters met hun geestelijke offeranden tot God. Bij de Avondmaalsviering gaat het om het brengen van aanbidding, bij de bidstond om het offeren van onze gebeden. Bidden en aanbidden liggen in elkaars verlengde. Wanneer wij aanbidden, denken wij echter niet meer aan onszelf en onze behoeften en verlangens, maar verheerlijken wij God en prijzen wij het Lam dat onze zonden op Zich nam.

In Handelingen 6:4 wordt weer een ander verband gelegd, en wel tussen het gebed enerzijds en de bediening van het Woord anderzijds. Hier gaat het speciaal om de dienst van de apostelen, die zich in het gebed toerustten voor de prediking. Waarschijnlijk zal dit toch mede gebeurd zijn in gemeenschappelijke samenkomsten tot gebed. Zonder persoonlijk en gemeenschappelijk gebed kunnen wij het Woord niet uitdragen (vgl. Hand. 4:24; 2 Tess. 3:1vv.; Ef. 6:18-20).

Het is een groot voorrecht dat wij in het gebed met vrijmoedigheid mogen naderen tot de troon van de genade (Hebr. 4:14-16), terwijl de priesters onder het oude verbond slechts zeer beperkte toegang tot God hadden. Bovendien is Christus Zelf in ons midden wanneer wij samenkomen tot gebed. Dat verleent bijzondere kracht aan onze gebeden: 'Ik zeg u tevens, dat als twee van u overeenstemmen op de aarde over enige zaak die zij maar zouden vragen, het hun ten deel zal vallen van Mijn Vader die in [de] hemelen is. Want waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn naam, daar ben Ik in hun midden' (Matt. 18:19vv.). Uit de samenhang blijkt dat deze belofte van Christus' aanwezigheid betrekking heeft op het samenzijn van de gemeente, en wel in dit geval tot tuchtoefening en gebed (zie vs. 17vv.). Zelfs als er maar een paar gelovigen samenkomen op de grondslag van de éne Gemeente, slechts twee of drie christenen vergaderd zijn in de naam van hun Meester, dan is Hij daar in hun midden en verleent Hij goedkeuring en gezag aan hun eenparig gebed.

Om die reden worden wij ook ertoe opgeroepen te bidden 'in de naam van Christus', d.i. in overeenstemming met Zijn heilige wil en tegenwoordigheid. Dan hebben wij de zekerheid dat onze gebeden zullen worden verhoord: 'En alles wat u zult bidden in Mijn naam, dat zal Ik doen' (Joh. 14:13vv.). Het gaat in dat gedeelte vooral om de dienst van de *apostelen*, om de werken die ze zouden doen tot eer van de Vader en de Zoon. Wij mogen rekenen op zegen van boven in de dienst van de Heer, en Hem vrijmoedig daarom vragen.

Voorwaarde om zo te kunnen bidden in Zijn naam is echter dat wij in Hem blijven en Zijn woorden in ons blijven (Joh. 15:7, 16; 16:23). Als dat zo is, zijn al onze wensen in overeenstemming met Zijn gedachten en is er geen enkele verhindering van de kant van God om onze gebeden te verhoren. Een soortgelijke gedachte ligt opgesloten in het bidden 'in de Heilige Geest' (Ef. 6:18; Jud.:20), en het bidden 'naar Zijn wil' (1 Joh. 5:14). Onze verlangens zijn dan de vertolking van de begeerten van de Geest die in ons woont, en ze zijn in harmonie met de raad van God. Overigens mogen wij ook in alle omstandigheden, in welke geestelijke toestand wij ons ook bevinden, onze verlangens 'door gebed en smeking met dankzegging' bekend laten worden bij God (Fil. 4:6). Dit vers toont ons dat onze bidstonden tegelijkertijd dankstonden behoren te zijn!

3. De aard van de gebeden

Wat de aard van onze gebeden betreft, voegt 1 Timoteüs 2:1 nog het begrip 'voorbedding' of 'voorbede' hieraan toe: 'Ik vermaan dan allereerst dat smekingen, gebeden, voorbeddingen en dankzeggingen gedaan worden voor alle mensen, voor koningen en alle hooggeplaatsten'. Paulus begint hier met het woord 'smekingen', dat wijst op het met aandrang bidden voor bepaalde zaken. Het is intenser dan het algemene woord 'gebeden'. 'Voorbeden' hebben speciaal betrekking op het pleiten voor anderen. Abraham en Mozes zijn bekende voorbeelden van voorbedidders (Gen. 18; Ex. 32). In onze 'dankzeggingen' ten slotte brengen wij onze vreugde en dankbaarheid tot uitdrukking voor het feit dat wij rusten in Gods trouwe vaderzorg.

Samenvattend kunnen wij stellen dat er een grote variatie zal zijn in de aard van de gebeden die tijdens de bidstond worden uitgesproken, zoals ook de onderwerpen die worden aangeroerd zeer verschillend zullen zijn. Bijzondere onderwerpen voor de voorbede zijn verder o.a. nog:

- (a) voorbede voor gelovigen in nood (Hand. 4:23-31; 12:5 – twee voorbeelden van een gemeentelijke bidstond!);
- (b) voorbede voor de dienstknechten van de Heer (Rom. 15:30vv.; Ef. 6:18vv.; Kol. 4:2vv.);
- (c) voorbede voor de gemeenten (Ef. 1:16vv.; 3:14vv.; Fil. 1:3vv.; Kol. 1:9vv.; 1 Tess. 1:2);
- (d) voorbede voor de zieken (Jak. 5:14).

4. De orde tijdens het bidden

Wat de uiterlijke orde aangaat tijdens deze samenkomst, maakt 1 Timoteüs 2 ons duidelijk 'dat de mannen op iedere plaats' moeten bidden (vs. 8vv.). Dit voorschrift knoopt aan bij de orde zoals wij die vinden in 1 Korintiërs 14. Het is alleen nog algemener geformuleerd en wordt hier in verbinding gebracht met de schepping van Adam en Eva, alsook met de zondeval.

De vrouwen moeten zwijgen in de gemeenten: zij hebben geen leeropdracht en moeten ook het uitspreken van gebeden overlaten aan de mannen. Dat betekent niet dat zij passief aanwezig zijn, want zij bidden van harte méé en stemmen met hun 'Amen' in met de gebeden die worden opgezonden. Het betekent evenmin dat zij nóóit zouden kunnen bidden of spreken (zie 1 Kor. 11:5,13), maar dan kennelijk buiten de samenkomsten. Laten wij deze voorschriften serieus nemen en onze gemeentelijke praktijk toetsen aan Gods Woord.

[Boeken om de Bijbel 2009](#)

